

TOPspel: positief omgaan met negatief gedrag

Een klas waar de leerlingen zich met plezier aan de afspraken houden, in stilte aan hun taak werken, elkaar helpen en aanmoedigen, beleefd zijn en hun vinger opsteken... Klinkt dit als muziek in de oren? Het kan dankzij TOPspel, een methodiek voor het trainen van sociale vaardigheden bij leerlingen van het lager onderwijs.

TOPspel als methodiek voor het trainen van sociale vaardigheden

TOPspel is een revolutionaire methodiek die ontwikkeld werd door De Sleutel om sociale vaardigheden bij kinderen in de lagere school te trainen. De ingrediënten van TOPspel zijn teamwork, afspraken maken, positieve bekrachtiging en belonen. Gewenst gedrag wordt op een positieve en speelse manier ingeoefend.

Hoe wordt TOPspel gespeeld?

Vorbereiding

Voordat de klas met TOPspel van start gaat, maken de leerlingen samen met de leerkracht een lijst met **positief geformuleerde klasafspraken**. Zo weten de leerlingen welk gedrag van hen wordt verwacht. Tijdens TOPspel wordt de klas in teams (= groepjes) verdeeld. Zo kunnen de leerlingen elkaar aanmoedigen en ondersteunen. De groepsdruk wordt dus positief aangewend.

Klasafspraken kiezen

Voor de start van elk spel kiezen de leerlingen samen met de leerkracht aan welke 3 klasafspraken ze werken. Elk team krijgt een aantal sterretjes. Wanneer één van de leerlingen een afspraak overtreedt, zal de leerkracht **een sterretje wegnemen** bij dit team. Hij/zij besteedt verder geen aandacht aan het negatieve gedrag.

Positieve bevestiging

Tijdens het spel **geeft de leerkracht veel positieve bevestiging** en complimentjes voor de leerlingen of teams die zich aan de regels houden. Leerlingen vinden het heerlijk te horen wanneer ze iets goed doen en bouwen zo hun zelfvertrouwen op. Ze leren ook dat een keertje missen, niet onmiddellijk een drama hoeft te zijn, maar dat je zelf je gedrag kan bijsturen.

Winnende teams

Alle teams die aan het eind van het spel nog **minstens één sterretje over hebben**, winnen. Hoe meer teams winnen, hoe leuker voor iedereen. Het is dus **geen competitie**, maar één voor allen, allen voor één.

Belonen

De **beloning** voor de winnende teams wordt samen met de leerlingen bepaald. Dat hoeft niet groot te zijn of lang te duren, vaak is een mopje van de leerkracht of 5 minuten langer spelen al motiverend genoeg. In het begin volgt de beloning onmiddellijk, naarmate de kinderen het spel beter kennen, wordt er gewerkt met een **uitgestelde beloning**.

Hoewel TOPspel eenvoudig is van opzet, is een correcte uitvoering van de methodiek een hele uitdaging. Daarom is een grondige training van de leerkrachten een noodzakelijke voorwaarde om het spel op een effectieve manier te spelen. Al onze leerkrachten lagere afdeling volgden de opleiding met coaching tijdens het schooljaar 2018-2019.